

Povjerenstvo za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada na 22. sjednici, održanoj 14. lipnja 2017. godine, razmatralo je Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.
2. Sindikalne središnjice podržavaju donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom uz uvjet da se, prije slanja istog Saboru Republike Hrvatske na drugo čitanje, održe redovni sastanci radne skupine u čiji rad će biti uključeni zainteresirani socijalni partneri.
3. Hrvatska udruga poslodavaca je suzdržana u odnosu na donošenje Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.
4. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca.

IZDVOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA

Hrvatska udruga poslodavaca ovim putem dostavlja izdvojeno mišljenje na Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, a koji je bio predmet 22. sjednice Povjerenstva za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada, održane 14. lipnja 2017. godine u prostorijama Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

U vezi profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom, Hrvatska udruga poslodavaca podržava i potiče sve inicijative kojima bi se olakšalo zapošljavanje osoba s invaliditetom. U tom smislu, podržavamo predložene izmjene

Zakona kojima se olakšava poslovanje poduzetnika kao što je ukidanje obveze podnošenja izvješća putem JOPPD obrasca.

Unatoč tome, predložene izmjene Zakona nisu dovoljne za rješavanje ovako izazovne i kompleksne materije kao što je zapošljavanje osoba s invaliditetom. Mišljenja smo kako je potreban sistematičniji pristup pri čemu predlažemo da se istovremeno sa izmjenama i dopuna Zakona pristupi i izmjenama i dopunama podzakonskih propisa iz predmetnog područja.

Predlagatelj Zakona navodi kako se za poticanje zapošljavanje osoba s invaliditetom osobito važnim pokazalo uvođenje **kvotnog sustava zapošljavanja**. Nažalost nedostaju brožani pokazatelji koji bi mogli argumentirati ovaj navod.

Naime, od samog početka primjene kvotnog sustava zapošljavanja poslodavci iskazuju poteškoće kod zapošljavanja osoba s invaliditetom vezano uz činjenicu kako **na tržištu rada nema osoba s invaliditetom s odgovarajućim kompetencijama i vještinama te određene struke**. U prilog navedenome, između ostaloga govori i podatak kako su u 2016. godini svega 3 od 20 ministarstava u Vladi RH ispunilo ovu obvezu.

Mnogi poslodavci zbog specifičnosti svoje djelatnosti i organizacije poslovanja nisu u mogućnosti izvršiti obvezu kvotnog zapošljavanja, što za posljedicu ima isključivo novčane naknade kao mjeru sankcioniranja poslodavaca (neporezni namet), a ne visoku zaposlenost osoba s invaliditetom.

Na umu treba imati činjenicu kako u evidenciji nezaposlenih osoba s invaliditetom je upisano otprilike 7.300 osoba. Istovremeno, broj poslodavaca koji imaju obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom je, prema podacima iz Izvješća pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, oko 8.800 (od toga 2.474 iz javnog sektora). Drugim riječima, to znači da kada bi svako poduzeće zaposlilo i samo jednu osobu s invaliditetom i dalje se ne bi mogla zadovoljiti potreba kvotnog zapošljavanja. Pri tome, ne treba zaboraviti činjenicu da kvotna obaveza zapošljavanja osoba s invaliditetom raste s veličinom poduzeća.

U nastavku ističemo kako su problematična **mišljenja prema kojima se u kvotu ne uzimaju u obzir poslovi propisani Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada**. Osim toga ističemo problematiku koju predstavlja pribrojavanje radnika koji su na roditeljskom dopustu te radnika koji su na dugotrajnom bolovanju, ukupnom broju radnika na temelju kojih se određuje zamjenska kvota za zapošljavanje invalida.

Iako Zakon sadrži **definiciju „razumne prilagodbe“** i ista je preuzeta iz Direktive 2000/78/EZ, poslodavci imaju problema s prilagođavanjem poslovanja navedenoj definiciji. Naime, smatramo kako je definicija preopćenita i ne sadrži kriterije prema kojima bi poslodavci mogli znati postupaju li na pravilan način odnosno je li određena prilagodba dovoljno razumna ili ne.

Uzimajući sve gore navedeno u obzir, vjerujemo kako dugoročno treba započeti strukturne promjene ovakvog sustava i potičemo zaključak sa sjednice kako je nužno započeti širu raspravu na navedenu problematiku.

Koordinatorica Povjerenstva

Marija Knežević Kajari, v. r.